

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΣΥΛΟΥ ΤΟ 2016

Το 2016 η Υπηρεσία Ασύλου κατέγραψε 51.091 αιτήσεις διεθνούς προστασίας, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται σε αυτές οι περίπου 15.000 αιτήσεις των οποίων η πλήρης καταγραφή θα γίνει το 2017. Τα τέσσερα (4) κύρια κράτη προέλευσης των αιτούντων είναι η Συρία, το Ιράκ, το Πακιστάν και το Αφγανιστάν. Το πρώτο τρίμηνο του έτους καταγράφηκαν 5.586 αιτήσεις, ενώ το τελευταίο 20.609 αιτήσεις. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της EUROSTAT, το τρίτο τρίμηνο του 2016 η Ελλάδα είχε το μεγαλύτερο αριθμό αιτούντων άσυλο κατ' αναλογία με τους κατοίκους της χώρας μετά τη Γερμανία. Ενώ σε ολόκληρη την ΕΕ αντιστοιχούσαν 702 αιτούντες άσυλο σε ένα εκατομμύριο κατοίκους, στην Ελλάδα αντιστοιχούσαν 1.152 αιτούντες σε ένα εκατομμύριο κατοίκους.

Στο τέλος του 2014 η Υπηρεσία είχε 218 άτομα προσωπικό, ενώ στο τέλος του 2015 είχε 290 άτομα. Την 1^η Ιανουαρίου του 2017 είχε 650 άτομα προσωπικό. Η Υπηρεσία έχει τριπλασιαστεί, χάρη κυρίως στην ταχεία απορρόφηση ευρωπαϊκών κονδυλίων και τη συνδρομή του ΑΣΕΠ. Την Υπηρεσία έχουν βοηθήσει ιδιαίτερα αφενός η Ελληνική Αστυνομία (με διάθεση 25 αστυνομικών υπαλλήλων που διενεργούν διοικητικές ενέργειες και ελέγχους ασφαλείας που αφορούν τους αιτούντες άσυλο) καθώς και το ΕΑΣΟ, με διάθεση εμπειρογνομόνων που βοηθούν τις διαδικασίες στα νησιά, τη διαδικασία της μετεγκατάστασης και τη διαδικασία Δουβλίνου.

Στο τέλος του 2015 η Υπηρεσία λειτουργούσε σε εννέα σημεία σε όλη τη χώρα. Στο τέλος του 2016 λειτουργεί σε 17 σημεία. Στα νέα σημεία όπου άνοιξαν γραφεία και κλιμάκια συμπεριλαμβάνονται αυτά της Χίου, της Σάμου, της Λέρου, της Κω, της Κορίνθου και της Κρήτης. Σημειώνεται ότι για κανένα από τα κτίρια στα οποία στεγάζεται η Υπηρεσία δεν καταβάλλεται μίσθωμα, αφού έχουν παραχωρηθεί γραφειακοί χώροι δωρεάν από άλλους φορείς, κυρίως του Δημοσίου.

Προκειμένου να μπορέσει να δώσει πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου στους δεκάδες χιλιάδες πρόσφυγες οι οποίοι παρέμειναν στη χώρα ενώ αρχικά ήθελαν να αναχωρήσουν, μετά το κλείσιμο των βορείων συνόρων το Φεβρουάριο του 2016, η Υπηρεσία διενήργησε άσκηση μαζικής και ταχείας προ-καταγραφής, κατά τη διάρκεια της οποίας 'χαρτογραφήθηκε' ο πληθυσμός αυτός, και οργανώθηκε η περαιτέρω διαχείρισή του (δηλαδή η μετεγκατάσταση, η οικογενειακή επανένωση ή η διαδικασία χορήγησης ασύλου στην Ελλάδα σε όσους το δικαιούνται). Η άσκηση αυτή έδωσε μια σημαντική διέξοδο στην αγωνία των αιτούντων – χωρίς αυτήν θεωρείται βέβαιο ότι θα υπήρχαν πολύ περισσότερες εντάσεις και βία στους καταυλισμούς. Ως το τέλος του Φεβρουαρίου θα έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες για το σύνολο όσων συμμετείχαν στην προ-καταγραφή, όπως είχε δεσμευθεί η Υπηρεσία Ασύλου.

Μεγάλο στοίχημα παραμένει η μετεγκατάσταση: Η Υπηρεσία είχε καταγράψει 21.431 αιτήσεις ατόμων που μπορούσαν να υπαχθούν στο πρόγραμμα της μετεγκατάστασης έως και τις 27 Δεκεμβρίου, ενώ αντίστοιχα είχε δεχτεί 13.634 θέσεις από

άλλα Κράτη-Μέλη. Άρα υπάρχουν 9.000 άτομα έτοιμα προς μετεγκατάσταση, για τα οποία δεν υπάρχουν θέσεις, ενώ η αποδοχή των αιτημάτων, που θα έπρεπε να γίνεται εντός 10 εργάσιμων ημερών, στην πράξη κρατά πολύ περισσότερο – έως και έξι μήνες. Ενώ η Ελλάδα έχει αποστείλει 13.345 αιτήματα σε άλλα Κράτη-Μέλη, έχουν γίνει αποδεκτά 10.712, ενώ έχουν αναχωρήσει 7.000 άτομα περίπου. Παρατηρούνται σοβαρές καθυστερήσεις και μετά την αποδοχή των αιτημάτων μας προς μετεγκατάσταση, καθώς τα περισσότερα Κράτη-Μέλη δεν έχουν προνοήσει για τη δημιουργία επαρκών θέσεων υποδοχής, και άρα ζητούν να αναβληθεί η μεταφορά των αιτούντων. Αυτό στην πράξη σημαίνει ότι δεν αποσυμφορούνται αρκετά γρήγορα οι δομές φιλοξενίας στην Ελλάδα, ενώ παράλληλα υποχρεούνται οι ελληνικές υπηρεσίες να εξηγούν στους αιτούντες γιατί καθυστερεί η μεταφορά. Οι χώρες προς τις οποίες γίνονται οι περισσότερες μετεγκαταστάσεις είναι η Γαλλία, η Ολλανδία, η Φινλανδία, η Ρουμανία, η Πορτογαλία και η Γερμανία, ενώ στον αντίποδα βρίσκονται η Ουγγαρία και η Πολωνία, οι οποίες δεν δέχονται καθόλου πρόσφυγες. Πολλές χώρες αρνούνταν μέχρι και τον Αύγουστο να δεχθούν ασυνόδευτους ανήλικους, ωστόσο, η ανάδειξη του ζητήματος από την πλευρά της ελληνικής πολιτείας επέφερε θετικά αποτελέσματα. Έτσι πλέον ως το τέλος του 2016 είχαν σταλεί 437 αιτήματα για τη μετεγκατάσταση ασυνόδευτων ανήλικων, κυρίως στη Φινλανδία, και είχαν γίνει έως τότε αποδεκτά τα 254. Το κυριότερο πρόβλημα είναι ότι υπάρχουν εκατοντάδες ασυνόδευτοι ανήλικοι, κυρίως Αφغانοί, που δεν εμπίπτουν στο πρόγραμμα της μετεγκατάστασης. Η Υπηρεσία Ασύλου ενθαρρύνει τα Κράτη-Μέλη, που θέλουν πραγματικά να βοηθήσουν, να διευρύνουν το πρόγραμμα και σε άλλες υπηκοότητες.

Αναφορικά με τις διαδικασίες Δουβλίνου η Εθνική Μονάδα Δουβλίνου το 2016 απέστειλε στο πλαίσιο του Κανονισμού Δουβλίνου 4.886 εξερχόμενα αιτήματα ανάληψης ευθύνης για οικογενειακή επανένωση. Μέχρι στιγμής έχουν γίνει αποδεκτά για 2.462 υποθέσεις, και αντίστοιχα έχουν απορριφθεί για 1.001 υποθέσεις, για τις οποίες η Υπηρεσία έχει ζητήσει επανεξέταση από τα άλλα Κράτη-Μέλη. 1.107 άτομα έχουν ταξιδέψει στη χώρα τελικού προορισμού. Παράλληλα, το 2016 η Εθνική Μονάδα Δουβλίνου έχει λάβει 4.415 αιτήματα επιστροφής στην Ελλάδα (κατά κύριο λόγο από την Ουγγαρία) εκ των οποίων το 97% βασίζεται στο κριτήριο της πρώτης χώρας εισόδου. Μόνο τρία άτομα έχουν όμως επιστραφεί στην Ελλάδα.

Αναφορικά με τη διαδικασία ασύλου στο πλαίσιο της Συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας, σημειώνεται ότι έως τις 8 Ιανουαρίου 2017 είχαν καταγραφεί 11.511 αιτήσεις διεθνούς προστασίας, είχαν απορριφθεί σε πρώτο βαθμό 3.756 αιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των περιπτώσεων διακοπής της διαδικασίας ασύλου λόγω παραίτησης του αιτούντος, ενώ σε 5.144 περιπτώσεις κρίθηκε ότι οι αιτούντες θα παραμείνουν στην Ελλάδα. Εκατό χειριστές της Υπηρεσίας Ασύλου εργάζονταν στις αρχές Ιανουαρίου στα νησιά, ενώ παράλληλα τα Κράτη-Μέλη είχαν διαθέσει 45 χειριστές μέσω του EASO, καθώς και την αναγκαία διερμηνεία.

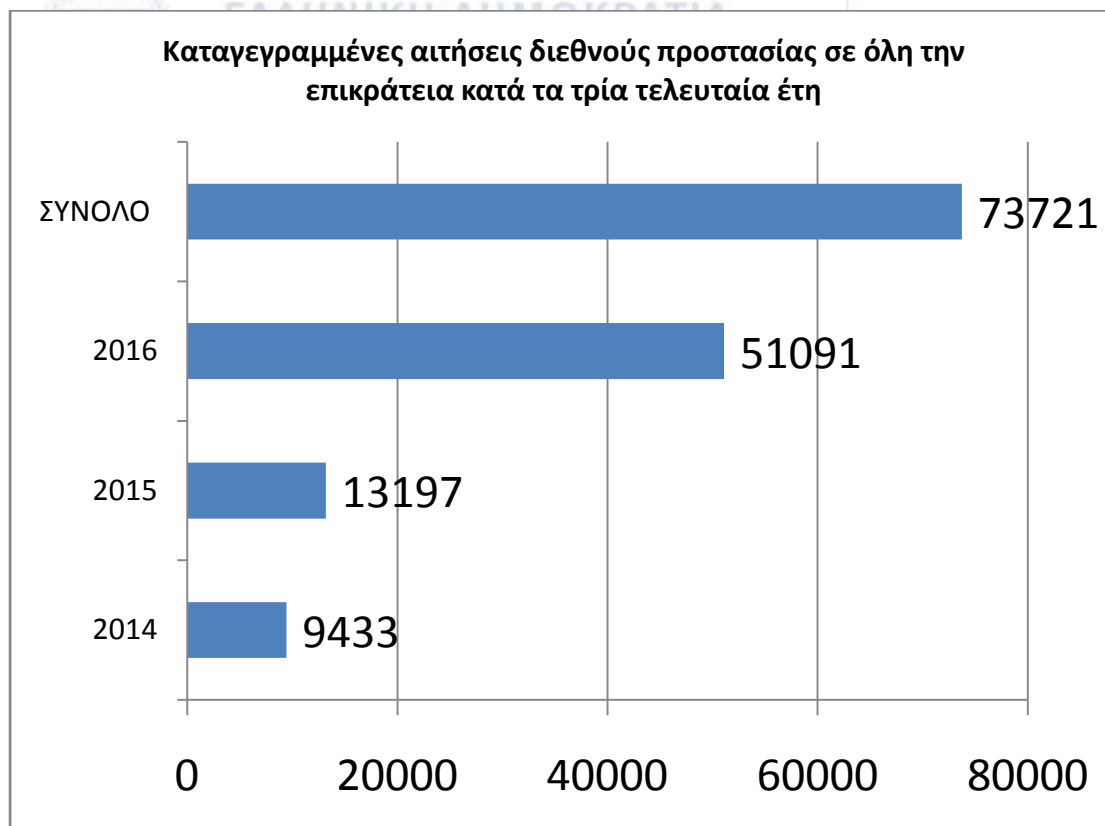
Η Υπηρεσία θέτει ως στόχο να δίνεται προτεραιότητα αφενός σε ευάλωτα άτομα, αφετέρου να μην χωρίζονται οι ευρύτερες οικογένειες, ώστε όσο το δυνατό να απαλύνεται ο πόνος του ξεριζωμού και να διευκολύνεται η ένταξη των προσφύγων στις νέες κοινωνίες, στα άλλα Κράτη-Μέλη ή στην Ελλάδα, που θα τους υποδεχθούν. Όσον αφορά την ταχύτητα των διαδικασιών οποιουδήποτε είδους, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή. Ωστόσο, η ταχύτητα οφείλει να μην διακινδυνεύει το δίκαιο και την ποιότητα της διαδικασίας ασύλου. Όπως σημειώνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα έχουν γίνει πολύ σημαντικά βήματα όσον αφορά τις εγγυήσεις της διαδικασίας, δηλαδή μεταξύ άλλων το χειρισμό των αιτήσεων από εξειδικευμένο προσωπικό, την ποιότητα των αποφάσεων και την ύπαρξη επαρκούς διερμηνείας.

Στις 9 Μαΐου, ημέρα της Ευρώπης, πραγματοποιήθηκε η ημερίδα της Υπηρεσίας Ασύλου με θέμα: "Το Μέλλον του Ασύλου στην Ευρώπη". Τα θέματα που συζητήθηκαν ήταν η εφαρμογή της έννοιας της "ασφαλούς τρίτης χώρας" με αναφορά στη συμφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης- Τουρκίας και η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου. Παράλληλα έλαβε χώρα η έκθεση φωτογραφίας «Η Διαδρομή», με τη συνεισφορά έργων έντεκα σπουδαίων φωτορεπόρτερ.

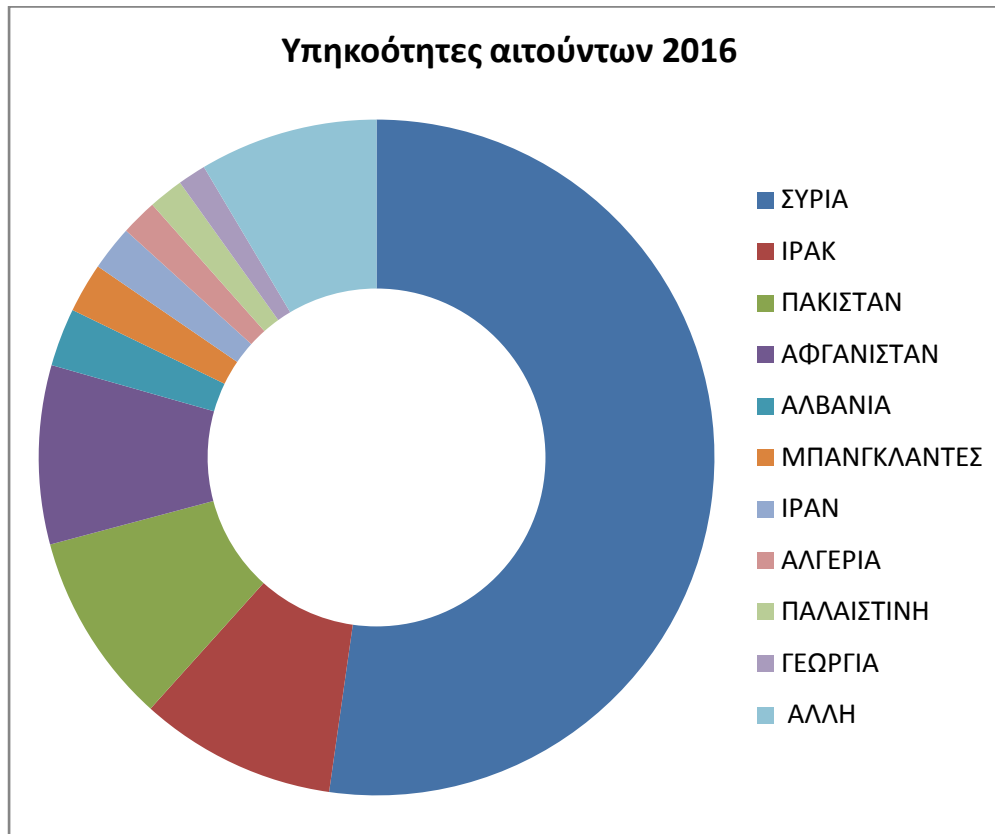
Το ανθρώπινο δυναμικό της Υπηρεσίας δίνει καθημερινά τον αγώνα του, ο καθένας από τη θέση που έχει αναλάβει. Στους στόχους της Υπηρεσίας για το έτος 2017 περιλαμβάνονται η διασφάλιση της ποιότητας των επιμέρους διαδικασιών, ιδιαίτερα όσον αφορά τη διαδικασία ασύλου στο πλαίσιο εφαρμογής της συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας, η εφαρμογή του προγράμματος νομικής συνδρομής, η διασφάλιση της συνεχούς επιμόρφωσης του προσωπικού και η ταχύτερη διεκπεραίωση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας. Η Υπηρεσία ευχαριστεί όλους όσους τη συνδράμουν στο έργο της, όπως οι συναρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, η Ελληνική Αστυνομία, το EASO, η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, κρατικοί φορείς όπως το ΑΣΕΠ, Περιφέρειες και Δήμοι, καθώς και Μη-Κυβερνητικές Οργανώσεις.

Περισσότερες πληροφορίες στο asylo.gov.gr – ειδικά για τα στατιστικά στοιχεία της Υπηρεσίας βλ. http://asylo.gov.gr/wp-content/uploads/2017/01/Greek-Asylum-Service-statistical-data_December2016_gr.pdf

Γράφημα 1: Σύνολο καταγεγραμμένων αιτήσεων διεθνούς προστασίας Υπηρεσίας Ασύλου

Γράφημα 2: Υψηκοότητες αιτούντων διεθνή προστασία για το 2016

Γράφημα 3: Αιτήσεις διεθνούς προστασίας ανά Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου/Αυτοτελές Κλιμάκιο Ασύλου

